

De schepping

Periodethema: Schepping en zondvloed
Genesis 1, 2: 4-7 en 18-25

a. Het begin (Gen. 1: 1 en 2)

UITLEG VAN DE TEKST

Het zijn (vers 1) indrukwekkende woorden. 'In den beginne schiep God de hemel en de aarde'. In het begin (Hebr. bāresjith wat als eerste of het begin betekent) schiep God. Het woord scheppen (Hebr. bara') kan ook worden vertaald met vormgeven. We verstaan uit deze woorden dat God iets totaal nieuws is begonnen. 'iets uit niets'. Dat heeft Hij 'vorm gegeven'. De Heere God heeft op Zijn eigen wijze, stapsgewijs, de hemel en de aarde (Hebr. erets) geschapen. De aarde was niet in één woord af (vers 2). Nee, in beginsel is de aarde woest (Hebr. tohu) en leeg (bohu). Er is duisternis (Hebr. chosjek) op de afgrond (Hebr. thahom wat betekent diepte van ondergrondse wateren, oeroceaan, kolk). Over de wateren (Hebr. mayim) zweeft de Geest (Hebr. ruach wat wind, adem of Geest betekent) van God.

TER OVERWEGING

God staat aan het begin van alles wat wij kennen. Ook aan het begin van deze grote aarde en het nog veel grotere heelal. Hoe God bestaat is voor ons een groot mysterie. Dat het zo is, weten we uit Zijn Woord. Hij scheidt en geeft vorm aan de dingen. Hier is God Creator, Degene Die iets nieuws maakt en Kunstenaar, Die alles vorm geeft zoals Hij het wil. De aarde is zoals die is door de Heere en niet door toeval, kometen of wat mensen ook verzinnen. Een belangrijke notie hier is dat de Heere God werkt van de chaos (woest en ledig) naar een voor de mens bewoonbare wereld (zie eind van dag zes). De Heere scheidt een ruimte waar de mens leven kan.

b. De eerste dag (Gen. 1: 3-5)

UITLEG VAN DE TEKST

'En God zeide.' Het scheppen van God gebeurt door Zijn spreken (vers 3). Als Hij spreekt, is het er. Hier is het licht (Hebr. 'our). Waar licht is, worden dingen zichtbaar. God bewoont ook Zelf een ontoegankelijk licht (1 Tim. 6: 16). Zijn woord wordt door Petrus een licht genoemd (2 Petr. 1: 19). De Heere Jezus is het Licht van de wereld (Joh. 1: 4, Joh. 8: 12, 9: 5). Zo heeft het licht ook alles met God te maken. Zo maakt God scheiding (Hebr. badal) tussen licht en duisternis. Dat herkennen de kinderen. Als een kamer donker is en je doet het licht aan, is de duisternis onmiddellijk verdwenen. Licht en donker kunnen niet samen zijn. In God is 'gans geen duisternis' (1 Joh 1: 5). Het licht (vers 4) is goed (Hebr. tob) in Gods ogen. Hij noemt (vers 5) het licht dag (Hebr. jom) en de duisternis nacht (Hebr. lailah). Dan is het avond geweest en morgen, de eerste dag. Voor Joden begint nog steeds de nieuwe dag in de avond. Het heeft een mooie symboliek. Waar onze dag begint in de nacht (duisternis) en eindigt in de duisternis, beginnen zij in het donker, maar gaan naar het licht toe.

TER OVERWEGING

Hier is er licht, terwijl er voor ons nog geen lichtbronnen (zon, maan en sterren) zijn. Dit licht komt voort uit God. Hij heeft geen lichtbron nodig. Licht staat vanaf het begin voor God. De duisternis heeft direct al iets dreigends (zie vers 2), maar in de chaos van de duisternis geeft God licht. De Heere Jezus is later het Licht om hen te beschijnen (Luk. 1: 78), die gezeten zijn in de duisternis en de schaduw van de dood.

Licht en duisternis gaan niet samen. De duivel wordt verbonden aan de duisternis. Op afstand van God zijn, betekent in de duisternis komen. De tijd dat de Heere Jezus van God wordt verlaten (Luk. 23: 44) komt er duisternis. Wie niet op de bruiloft hoort, wordt geworpen in de buitenste duisternis (Matth. 22: 13). Als de mannen de Heere Jezus gevangen nemen (Luk. 22: 53) zegt Hij: 'Dit is uw ure, de macht der duisternis.' Maar God is een God van het licht. Hij is Licht en geeft licht. Het was goed. Dat betekent dat het kon bestaan voor de ogen van God. Er kleefde niets verkeerd aan. Het woord 'goed' zal als een refrein door de scheppingsgeschiedenis heen gaan.

c. De tweede dag (Gen. 1: 6-8)

UITLEG VAN DE TEKST

God spreekt opnieuw (vers 6). Hij roept tot bestaan een uitspansel (Hebr. *raqiya* wat letterlijk uitgebreidheid of firmament betekent). Werden eerst licht en donker gescheiden, nu het water boven en het water beneden. Hier ontstaat het verschil tussen water (zee, rivieren) en lucht (ook wel vocht maar veel minder). Hier wordt de lucht (of ruimte) gegeven waarin straks de vogels kunnen vliegen. Hier wordt de zee gegeven waarin straks de vissen kunnen zwemmen. Hier wordt de lucht gegeven die wij kunnen inademen. Onder water kunnen wij niet leven. Nadrukkelijk wordt bevestigd dat God de scheiding maakt tussen dat, wat wij luchtvochtigheid noemen (wat ook zoveel water in zich kan dragen dat het gaat regenen) en daadwerkelijk water (rivieren, beken, meren en zeeën). Het uitspansel wordt hemel genoemd. We moeten dit onderscheiden van de hemel die geldt als woonplaats van God (in het Hebreeuws is het wel hetzelfde woord). Het is weer avond geweest en weer morgen, de tweede dag.

TER OVERWEGING

Van de chaos gaat het naar een leefbare aarde. Daarbij is de lucht (met o.a. zuurstof) een onmisbaar onderdeel. Onze aarde heeft een dampkring die de scheiding markeert tussen de ruimte (zonder zuurstof) en de lucht (met zuurstof). Ook de kracht van de zon wordt gebroken door deze dampkring. Door de ruimtevaart hebben we geleerd hoe nauw het er op aankomt om goede levensomstandigheden te hebben aan boord van een schip. Iets teveel stikstof en de lucht wordt brandbaar. Iets te weinig stikstof en meer zuurstof maakt dat we als mensen 'dronken' worden. De omstandigheden zijn precies goed voor leven. Laten we vooral tegenover de kinderen benadrukken wat een geweldig wonder van God dit is.

d. De derde dag (Gen. 1: 9-13)

UITLEG VAN DE TEKST

Nu (vers 9) creëert God het land. Is de aarde eerst nog helemaal bedekt met water (vers 2), nu worden de wateren verzameld in beken, rivieren en zeeën en wordt het droge (Hebr. *yabasjah* wat droge of land betekent) zichtbaar. In de chaos ontstaat een plaats waar we onze voeten kunnen neerzetten. Daar ontstaat grond waarop we leven kunnen. Er is land waarop we iets verbouwen kunnen. Dit droge (vers 10) wordt aarde genoemd. De vergadering van wateren wordt zee (Hebr. *yam*) genoemd. God ziet dat het goed is. Dan wordt het eerste leven geschapen. De aarde moet grasscheutjes (Hebr. *desje* wat groen of groene kruiden betekent) voortbrengen. Hier is sprake van leven in de zin dat het gaat, dat het groeien kan. Het is geen dode materie, zoals een steen dat is. Er is zaadzaam (Hebr. *zera*) vruchtbaar (Hebr. *phari*) geboomte (Hebr. 'ets). De aarde gehoorzaamt haar schepper (vers 12). Niet alleen kan er straks worden geademd, er kan ook worden gegeten. Dat wat leeft is ook verteerbaar. Wat dood is kan niet gegeten worden. Opnieuw wordt deze dag (voor de tweede maal) gezegd dat het goed was. De derde dag.

TER OVERWEGING

De laatste stap in het creëren van ruimte is op de derde dag. Vanaf deze dag wordt de ruimte gevuld. De ruimte die ontstaat is de grond waarop we leven. Voor de kinderen is het vanzelfsprekend dat ze op de grond kunnen staan. Aan de hand van het scheppingsverhaal kunnen we duidelijk maken dat deze plaats ons gegeven is. Naast een plaats om op te leven, biedt de aarde ook voedsel. God geeft alles wat nodig is om te kunnen blijven leven. De aarde geeft vrucht. Tot op de dag van vandaag is dat zo. Met al onze techniek hebben we nog geen leven kunnen maken. Om iets met leven te kunnen doen, hebben we leven wat er al is, nodig. We kunnen dus ook geen voedsel maken. We kunnen het telen, verbouwen, maar niet maken. God heeft het gegeven. Hij geeft het elke dag.

e. De vierde dag (Gen. 1: 14-19)

UITLEG VAN DE TEKST

Op deze dag (vers 14) wordt het licht 'gevuld'. God geeft de zon, maan en de sterren. Zij zijn de lichtdragers. Door het draaien van de aarde geeft de zon ook het verschil aan tussen dag en nacht. Hier wordt a.h.w. de tijd gegeven. Tijd als zodanig bestaat niet. Het is de naam die we geven aan het voortgaan van de cyclus van dag en nacht, week na week, maand na maand en jaar na jaar.

We hebben dat zelfs opgedeeld in seconden, minuten en uren. Maar die ruimte – die tijd – heeft God gegeven. Hier wordt deze ‘gemaakt’ door de zon, maan en sterren te geven. In het uitspansel (vers 15) staan deze lichtdragers. Het ene licht (vers 16) is er voor de dag. Het andere licht (de maan) is ervoor de nacht. Nu weten we dat de maan zelf geen licht geeft, maar het licht van de zon weerkaatst. Dat is niet in tegenspraak met deze tekst. De maan is immers de lichtdrager voor de nacht. Ook nu wordt gezegd dat het goed was (vers 18). De vierde dag (vers 19).

TER OVERWEGING

God geeft de tijd. Aan het eind (Openb. 10: 6) wordt gezegd dat er eens geen ‘tijd’ meer zal zijn. Dan maakt God een eind aan die cyclus van dagen, maanden, jaren. Dat is voor ons niet te begrijpen. We kunnen alleen maar denken in termen van tijd. Als we het over de eeuwigheid hebben zeggen we dat die ‘een hele tijd’ duurt. Het is niet erg om onze verlegenheid te laten merken. We snappen niets van de schepping. Die is veel te hoog voor ons. Laten we met de kinderen de Heere de eer geven voor de grootheid van Zijn schepping. We kunnen leven, ademen en eten door Hem. Hem komt de lof toe.

f. De vijfde dag (Gen. 1: 20-23)

UITLEG VAN DE TEKST

Vanaf de vierde dag wordt de ‘levensruimte’ die de Heere God heeft gecreëerd, gevuld. Waar reeds licht was (eerste dag) worden op de vierde dag de lichtbronnen gegeven (zon, maan en sterren). Op de tweede dag is er een scheiding aangebracht tussen het water boven het uitspansel (vers 7) en het water beneden het uitspansel. Nu wordt die ‘ruimte’ gevuld. Eerst de wateren onder het uitspansel (vers 20). God wil dat de wateren (Hebr. mayim) overvloedig voort zullen brengen (Hebr. sjarats wat ‘zich vermenigvuldigen of zich snel uitbreiden betekent) een gewemel (Hebr. sje-rets wat ‘zwerm’ betekent) van levende zielen. Het is bijzonder dat het er zo staat. Er was al leven in de zin van ‘plantaardig’ leven (de derde dag). Nu, op de vijfde dag, komen er levende zielen. Leven wat, anders dan planten, zich voortbeweegt, gedreven wordt door instinct. Hier gaat het over het leven in zee of in water. Tegelijk wordt het uitspansel boven (vers 20) gevuld als de vogels (Hebr. o’ph wat gevogelte of vogels betekent) worden geschapen. Hier is leven wat zich ergens op richt, wat zich vrij beweegt. Dit onderscheid valt weg wanneer we de evolutietheorie aannemen. De Bijbel leert ons dat er sprake is van een aparte schepping van ‘bezielde’ leven.

God scheidt ook (vers 21) de grote walvissen (Hebr. thanien wat draak, slang of zeemonster betekent). De zee heeft altijd iets mysterieus gehad voor mensen. Wat leeft er diep onder water? Wat het ook is, het is door God geschapen. Ook alles wat wremelt (Her. ramsj wat zoiets als kruipen, op handen en voeten rondgaan) wordt in overvloed voortgebracht naar hun aard (Hebr. min wat betekent een eigen soort met een eigen aard). Ook van de vogels wordt gezegd dat ze naar hun ‘aard’ worden geschapen. God zag dat het goed (Hebr. tob wat goed, uitstekend, aangenaam betekent) was. Zoals de Heere het wilde, zo was het ook geworden. Deze levende dieren (vers 22) worden gezegend (Hebr. barak wat zegenen of knielen betekent). Het is de eerste keer dat het woord ‘zegen’ valt. Het maakt duidelijk dat de levende ziel niet onafhankelijk van God kan leven. Zijn zegen (het tegenover van vloek) heeft iedere levende ziel nodig. De zegen komt tot uiting in een gebod tot vruchtbaarheid (Hebr. parah wat vrucht dragen betekent). Daarnaast een gebod tot vermenigvuldiging (Hebr. rabah wat groot worden, talrijk worden betekent). Zo moeten deze levende zielen de lucht en de wateren vullen (Hebr. male’ wat vol zijn betekent). Wat aan de ene kant wordt gegeven (zegen) is aan de andere kant een opdracht (wees vruchtbaar). Dan is het avond (vers 23) geweest en weer morgen, de vijfde dag.

TER OVERWEGING

God scheidt ruimte om te leven. Dat zien we in de schepping. Het gaat van chaos (vers 2) naar een plaats waar de mens kan (over)leven (vers 31). Hier zien we dat de ruimte geschapen op de tweede dag, wordt gevuld met de vogels en de vissen. Het is een lijn die in heel de Bijbel wordt volgehouden. Zelfs op een plaats waar leven onmogelijk lijkt (de woestijn) geeft God ruimte en wat nodig is tot leven. Er worden levende zielen geschapen. Dieren en mensen zijn ‘bezielde’, planten niet. Dat grote onderscheid (wat de kinderen ook zien) is door de Heere aangebracht in de schepping. Hoewel de kinderen te jong zijn om met ze van gedachten te wisselen over bijvoorbeeld de evolutietheorie, is het goed om ze dit duidelijk te maken. Hoe groot en ontzagwekkend een dier ook is, het is een schepsel. De Heere sluit zelfs de muil van een leeuw. Zo hoeven we uiteindelijk niet bang te zijn dat dieren of welk schepsel dan ook iets kan doen wat de Heere niet wil. God zegent (gave) en geeft een opdracht (opgave). Dat is een lijn die we door heel de Schrift heen zien. Zelfs de dieren krijgen een opdracht en ze moeten gehoorzamen. Tot de dag van vandaag doen ze dat. Het toont Zijn macht.

g. De zesde dag (Gen. 1: 24-31)

UITLEG VAN DE TEKST

Op de zesde dag wordt (vers 24) de ruimte gevuld die is ontstaan op de derde dag, toen het land gescheiden werd van de zee. Eerst worden de dieren geschapen. Niet de zee en ook niet de lucht maar de aarde (Hebr. 'erets wat aarde of land betekent) moet nu levende zielen voortbrengen. Ook weer naar hun 'eigen' aard. Het gaat over vee (Hebr. behemah wat vaak gebruikt wordt om dieren aan te duiden, die door mensen worden gehouden), kruipende dieren (Hebr. remesj wat kruipen of zich bewegen betekent) en wild gedierte (Hebr. chaia wat leven maar ook wilde dieren betekent). Het wordt precies zoals God het zegt (vers 25). Alles wordt naar zijn eigen aard geschapen en God ziet dat het goed is. Dan gebeurt er iets wonderlijks (vers 26). Het lijkt alsof God met Zichzelf in gesprek gaat. Laten wij maken (Hebr. eerste persoon meervoud van 'asjah wat maken betekent) een mens (Hebr. adam) naar ons beeld (Hebr. tselem wat beeld of afbeelding betekent) en onze gelijkenis (Hebr. demuth wat patroon of vorm betekent). De mens die wordt geschapen lijkt in zekere zin op zijn Schepper. Hij is, anders dan de dieren, in staat om te denken, te kiezen, te ervaren en vooral om een relatie aan te gaan. Deze mens is de kroon op de schepping die ook verantwoordelijkheid krijgt. Hij moet heerschappij hebben (Hebr. radah wat heersen betekent) over de andere schepselen. Zo wordt de mens geschapen (vers 27). In Gen. 2 wordt dat nog nader uitgewerkt. Hier wordt volstaan met het gegeven dat God mensen maakt naar Zijn beeld, zowel mannelijk (Hebr. zakar) als vrouwelijk (Hebr. neqebah). De mens, mannelijk of vrouwelijk, is beeld van God. Ook de mens (vers 28) en wordt gezegend zoals dat werd gezegd van de vissen en de vogels (vers 22). Ook de mens is afhankelijk van de zegen van God. Deze zegen gaat ook gepaard met een opdracht. Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, zegt God (zie de uitleg van vers 22). De mens moet de aarde 'vullen'. Dan wordt de mens ook verantwoordelijk gemaakt. Hij moet de aarde 'onderwerpen' (Hebr. kabasj wat onderwerpen of tot slaaf maken betekent). Hij moet 'heerschappij voeren' (Hebr. radah wat leiding geven over betekent) over alle geschapen wezens. Hier wordt gesproken over de positie van de mens. Deze wordt ook wel aangeduid als die van de rentmeester. De mens is niet de eigenaar van de schepping. Dat is de Schepper. De mens wordt wel aangewezen als degene die de schepping goed moet beheren. Dat geldt ook al voor de zondeval. Die opdracht is na de zondeval niet ingetrokken.

Bij onderwerpen (vers 29) hoort niet dat de dieren gebruikt mogen worden voor consumptie. Die opening geeft de Heere God later (zie Gen. 9). De mens ontvangt het zaadzaaiende (Hebr. zera' zara' wat zaad of zaaisel zaaiend betekent) kruid (Hebr. 'eseb wat kruid betekent) en alle bomen die zaadzaaiende vrucht geven als voedsel (Hebr. oklah voedsel). De dieren van de schepping (vers 30), alles waarin een levende ziel is, ontvangen het groene kruid. Het lijkt erop dat de mens direct als voedsel krijgt wat wij nu gewas noemen (koren, groenten) en dat de dieren zich vooral richten op de planten. Daar ligt geen strikte scheiding, wel onderscheid. Nu volgt een conclusie (vers 31). Na zes dagen is de aarde van een chaos (vers 2) veranderd in een bewoonbare aarde waarop mens en dier leven kunnen in harmonie en waarin niemand iets tekort komt. Het was zeer goed (Hebr. me'od tob wat zeer goed betekent).

TER OVERWEGING

Ook van de landdieren geldt dat ze naar hun eigen aard worden geschapen. Door de eeuwen heen hebben we hondenrassen gefokt, misschien zelfs verbeterd, maar een hond wordt geen kat. Binnen de eigen aard kan een mens wel iets doen, daarbuiten niet. De mens is bijzonder. Niet omdat wij dat zelf vinden (dat vinden we eigenlijk wel), maar vooral omdat de Heere de mens zo scheidt dat deze Zijn beeld vertoont. Zelfs voor volwassenen is het moeilijk om precies aan te duiden wat dit betekent. Met de kinderen zouden we de lijn van de catechismus kunnen volgen (zie bij de geloofsleer). Deze mens, beeld van God, moet in staat zijn om op een goede wijze de aarde te beheren. Heerschappij voeren betekent dat de mens dat moet doen waardoor de aarde floreert. Deze opdracht is niet door de Heere ingetrokken. Die geldt tot vandaag. Het is goed om met de kinderen te bespreken dat ook zij inhoud moeten geven aan deze opdracht. Dat we de dieren tot voedsel hebben gekregen, komt ook van de Heere God. Dat laat onverlet dat in het begin de mens leefde van het zaadzaaiende kruid en dat was genoeg. Adam en Eva klagen daar niet over.

h. Door God Zelf geformeerd (Gen. 2: 4-7)

Uitleg van de tekst

Het lijkt alsof nog een keer nauwkeuriger gekeken wordt naar wat in Gen. 1 verteld is. 'Dit zijn de geboorten (Heb. Toledoh wat letterlijk nageslacht, nakomelingen betekent, maar hier wordt gebruikt in de zin van 'wordingsgeschiedenis') des hemels en der aarde (vers 4).'

Eerst wordt ons verteld dat er een bijzondere situatie was (vers 5 en 6). De struiken en planten ontkiemen en groeien niet onder regenval, zoals wij die kennen, maar door een damp die opgaat. We kunnen denken aan zware dauw, zoals wij die op een voorjaarsmorgen zien op de bladeren van planten. Pas als Noach in de ark gaat, horen we voor het eerst van regen en het openen van de hemelssluisen. Blijkbaar (we gaan er niet teveel over speculeren) was er voor de zondvloed een ander soort klimaat dan daarna. Er wordt ook geconstateerd dat er nog geen mens was om de aarde te bewerken (vers 5b). Maar die mens komt er (vers 7). God 'formeert' (Hebr. iatsar wat vormgeven of boetseren betekent) uit het stof (Hebr. aphaar een aanduiding voor het fijne droge stof wat in het Oosten op de aarde ligt) de mens. Het lijkt onmogelijk om uit stof iets te boetseren. Wij gebruiken klei. Maar God bouwt uit de aarde de mens. Je ziet daarna de mens in je verbeelding op de grond liggen. Prachtig gemaakt. Maar er is nog geen leven in. Dan blaast de Heere God Zijn adem (Hebr. nesjamah) in de neusgaten van de mens. Het is de adem van het leven (Hebr. chai). Zo komt er leven in de mens, in ons allemaal, door de adem van God Zelf. De mens wordt een levende ziel (Hebr. nefesj). Het is de aanduiding voor alles wat ademt. Bij de mens is het verbonden aan zijn hele bestaan. Mijn ziel reageert op wat er gebeurt. Als ik niet meer kan ademen, sterf ik en verlaat mijn ziel (nefesj) mijn lichaam. Zo formeert God de mens en zag dat het zeer goed was (Gen. 1: 31).

TER OVERWEGING

Het is bijzonder dat God ons Zelf formeerde. Zoals een kunstenaar met zorg en aandacht een nieuwe creatie maakt, zo deed de Heere dat ook. Dat alleen al moet maken dat we uiterst zorgvuldig met ons lichaam omgaan.

Het is bijzonder dat we (als het ware) Gods adem in ons meedragen. Dat maakt ons tot een levende ziel. Als God die adem neemt, sterven wij (Ps. 104: 29). We mogen dit in dankbaarheid aanvaarden. Tegelijk tekent het onze broosheid. We zijn diep afhankelijk van God. Daarnaast komt de vraag op waarvoor we die 'adem' gebruiken. Is wat we zeggen (met onze adem) tot Zijn eer? Is onze inspanning gericht op Hem?

Het is niet verstandig om met de kinderen diep na te denken over de toestand voor de zondvloed. Dat is ingewikkeld en we zouden kunnen gaan speculeren. Toch is het goed om aan te geven dat de Bijbel aangeeft dat het anders was dan wij nu ons klimaat kennen. Dat alles houdt God in Zijn hand. Ook een eventuele klimaatverandering. Hij regeert.

i. Een vrouw van God ontvangen (Gen. 2: 18-25)

UITLEG VAN DE TEKST

Al de dieren die de Heere bij Adam bracht, kwamen paarsgewijs: mannetje en vrouwtje. Adam echter is nog maar alleen. 'Maar voor de mens vond hij geen hulp, die als tegen hem over ware' (vers 20). Hij vond niemand die op hem lijkt en hem kan helpen. Ook dat weet en ziet de Heere. Zo krijgt Adam van de Heere 'een hulp als tegenover hem'. In de verzen 21 t/m 23 wordt ons verteld hoe Adam zijn vrouw van de Heere krijgt. Vanuit de rib van Adam bouwt God een vrouw. Hij maakt de vrouw niet uit de aarde, zoals de man. Door deze bijzondere manier van scheppen wordt de onderlinge relatie benadrukt. Vanaf het begin is het Gods bedoeling dat man en vrouw samen mens zullen zijn voor Zijn aangezicht. Vader en moeder moeten verlaten worden. Telkens moeten nieuwe gezinnen worden gesticht. Maar in de door de Heere, vanuit de schepping, aangewezen weg!

TER OVERWEGING

Wellicht kunt u ook wijzen op het mooie wat God gelegd heeft in de schepping van man en vrouw, ieder in de eigenheid van het man- en vrouw zijn. Juist nu onze kinderen dikwijls zoveel andere dingen horen en zien, mogen wij hen vanuit Gods goede schepping het mooie laten zien, hoewel dit voor de onderbouw best moeilijk is.

GELOOFSLEER

De Heidelbergse Catechismus spreekt in zondag 3 dat God de mens in ware gerechtigheid en heiligheid heeft geschapen, opdat hij zijn Schepper recht zou kennen, van harte zou liefhebben en met Hem in eeuwige zaligheid zou leven om Hem te prijzen. De elementen hierin kunnen met de kinderen worden besproken. Als de mens beeld van God is, betekent dit dat de mens in beginsel zonder zonde was. We zijn puur, zonder vlek of kwaadheid geschapen. Het betekent dat de mens in staat is om God en zijn naaste te kennen. Dit kennen gaat veel verder dan oppervlakkig weten wie iemand is. De mens is in staat om van iemand te houden. Hij is geschapen met de bedoeling dan ook God en zijn naaste lief te hebben. De mens leeft in relatie met anderen. Het is Gods bedoeling dat de mens met Hem en met andere mensen zal leven. De mens kan iemand prijzen. De Heere wil dat de mens Hem looft en prijst om Wie Hij is, van binnenuit, niet gedwongen. In zondag 9 en 10 wordt ingegaan op God de Vader als Schepper. Hij heeft hemel en aarde geschapen, maar Hij onderhoudt ze ook. Daarin zien we dat Hij God is en zien we Zijn Vaderlijke zorg. Door Christus is deze God ook onze Vader.

In de Nederlandse Geloofsbelijdenis wordt in artikel 12 ingegaan op de schepping. Mooie zinsnede uit dit artikel is dat God de wereld onderhoudt 'om den mens te dienen, ten einde dat de mens zijn God diene.' De schepping is aan de mens gegeven,

hij mag rentmeester zijn. Dat de (verwondering over de) schepping en de goede zorg van God ons door de Bijbel en Jezus mag brengen tot het dienen van God.